БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН, АЗИЗ ПАХТАКОРЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 278 (13.234).
27 НОЯБРЬ 1965 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ИНГЛИЗ КОММУНИСТЛАРИГА ТАБРИК

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Буюк Британия Коммунистик партияси XXIX миллий съездининг делегатларига, Англиянинг барча коммунистларига мактуб юбориб, бу мактубда уларга қардошлик саломини йўллайди ва съезд ишида муваффақиятлар тилайди.

Буюк Британия Коммунистик партияси, дейилади табрикномада, Англия ишчилар ҳаракатининг революцион традицияларини давом эттириб ва кўпайтириб, меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатлари ва демократик ҳуқуқлари учун, монополияларнинг кучайиб бораётган тажовузларига қарши барча сўл ва прогрессив ҳаракатларни бирлаштириш учун, ишчилар синфининг социалистик идеалларига эришиш учун олиб борилаётган курашнинг авангардида турибди. Пролетар интернационализми ишига содиқ бўлган Буюк Британия Коммунистик партияси қаҳрамон Вьетнам халқига қарши Америка агрессиясининг тўхтатилиши учун кураш олиб бормоқда, Британия ҳукмрон доираларининг шармандали мустамлакачилик сиёсатини фош қилиб ташламоқда, Европада ва бутун дунёда халқларнинг хавфсизлиги учун курашмоқда.

Табрикномада айтиладики, Буюк Британия Коммунистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасида умумий мақсадлар учун курашда бир-бирини қўллаб-қувватлаш ва ҳамкорлик қилишга қаратилган қардошларча тенг ҳуқуқлилик муносабатлари ҳамиша мавжуд эди. (ТАСС).

ОЛТИН ЯРАТУВЧИЛАР ТЎЙИ

Республикамизда бугун тўй, Пахта байрами — халқ шодиёнаси бошланди. Икки кун давом этадиган бу катта байрам серқуёш ўлкамизнинг ҳамма ерида—азим Тошкентда, гўзал Фарғона водийсида, Сирдарё, Аму бўйларида, Зарафшон воҳасида, Бухоро, Қарши далалари-ю, Сурхон сийнасида умумхалқ тантанасига айланади.

Пахта байрами чиндан ҳам умумхалқ байрамидир. Чунки, эндиликда пахтачилик республикамизда барчанинг иши бўлиб қолди. Бойлигимиз, ифтихоримиз, шон-шарафимизни оширадиган, эл-юрт, партия олдидаги, қардошларимиз олдидаги обру-эътиборимизни кўтарадиган, иноқ Советлар оиласида муносиб ўрнимизни белгилайдиган энг тўғри мезон пахтамиздир.

Ҳар касбнинг ўзига хос хусусияти, фазилати бор, уларни бир-биридан камситиб бўлмайди. Лекин пахтачилик касбининг бошқалардан фарқ қиладиган белгилари шуки, у етиштирилган маҳсулот қийматига боғлиқдир. Зотан олтинни ердан қазиб оладилар, у мавжуд бойлик. Пахтакорларимиз эса «оқ олтин»ни ўзлари бунёд этадилар. Пахтакорларимиз шундай касб эгаларики, улар олтин қазувчилар эмас, олтин яратувчилардир.

Ана шу олтин яратувчилар диёрида Пахта байрами бошланди. Диллар қувончга тўла, юзларда табассум. Чеҳраларда мамнунлик. Пахта байрами бундан буён традицион байрам бўлиб қолади. Ҳар йил ноябрь ойининг сўнгги якшанбаси ҳар бир пахтакор оиласининг ҳаётида ажиб, унутилмас, ҳамма вақт зориқиб кутиладиган муборак кун бўлиб қолади. Бу кун совет халқи коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун олиб бораётган курашига салмоқли ҳисса қўшаётган пахтакорларнинг фидокорона меҳнатига кўрсатилган ҳурмат сифатида нишонланади.

Республикамизда 1965 пахтачилик йили зўр муваффақият билан якунланяпти. Шу кунгача давлатга топширилган «оқ олтин»имиз 3 миллион 880 минг тоннага етиб қолди. Далалардан ҳосилни териб олиш, давлатга минг-минг тонналаб пахта топшириш ҳали давом этмоқда. Шу нарса қувончлики, барча областлар ва Қорақалпоғистон АССР давлатнинг пахтага бўлган план заказини анча ошириб бажардилар.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг катта совет пахтаси учун жангда қўлга киритган бу муваффақиятлари ҳаммани қувонтирмоқда. Деҳқонларимиз бунга КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, партиямизнинг XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш орқали эришдилар. Шунинг учун ҳам улар ўзларининг шу айём кунларида партиямизнинг илҳомбахш даҳосидан, жонажон ҳукуматимизнинг ғамхўрлик ва меҳрибончилигидан бениҳоя мамнун эканликларини зўр миннатдорчилик билан изҳор этадилар.

Партиямиз раҳнамолигидан ҳамма вақт баҳраманд бўлиб келаётган пахтакорларимиз меҳнатда жасорат кўрсатиб, мўл ҳосил етиштириш йўлида илғор агротехникани бойитмоқдалар. Деҳқонларнинг бой тажрибаси прогрессив усуллар билан чамбарчас боғланиб, бир бутун—яхлит фанни ташкил этмоқда. Шу асосда совет пахтачилиги, шу жумладан етакчи республика—Ўзбекистон пахтачилиги равон изга тушиб олди. Ижодий меҳнат табиат стихияларини букиб, енгиб олмоқда. Бу йилги сув танқислиги, ҳароратнинг одатдагидан баланд бўлиши ўтмишда ожиз деҳқонни хонавайрон қилган бўлар эди. Бизнинг пахтакорларимиз эса ижодий меҳнатлари билан бу офатни мардонавор енгдилар. Тарих неча ўн йиллар мобайнида кўрмаган бу йилги чанқоқлик шароитида салкам 4 миллион тонналик хирмон тикландики, бу чинакам қаҳрамонлик, умумхалқ бирлиги ва давлат, халқ манфаати учун чинакам кураш намунаси бўлиб тарихга ёзилгусидир.

Одатда энг кичик маросимнинг ҳам ўзига яраша ҳозирлиги бўлади, Республика Пахта байрамига эса ҳамма область, район ва хўжаликлар энг муносиб, ҳаммага манзур бўладиган совғалар билан келдилар. Машъал Хоразмнинг ҳар гектардан 35 центнерга яқин ҳосили, паҳлавон Андижоннинг салкам 800 минг, Фарғонанинг ярим миллионга яқин тоннаси, Тошкентнинг техника жиловини маҳкам ушлаб, йиғим-терим суръатини сира кўрилмаган даражада олдинга суриши, бошқа областларнинг ҳам ҳосил сифати ва салмоғини беқиёс оширганлари, агрегатлар бункеридан салкам 1 миллион тонна пахта тўкилганлиги — буларнинг ҳаммаси катта Пахта тўйига қимматли совғадир. Меҳнат қаҳрамонларининг ватанпарварлик ҳаракати тўйимиз кўркининг салобатини ошириб турибди. Турсуной ва минглаб турсунойчилар, Тюпко ва унинг ҳисобсиз издошлари, турли хил машиналарнинг абжир суворийлари, сув дея тинимсиз ариқ ёқалаган мироблар, ирригаторлар, ғўзанинг қон томирига сайқал берган бедор сувчилар, экинни ҳашаротдан қўриқлаган агроном-энтемологлар, чевар теримчилар, уларга ёрдамга ҳозир шаҳарликлар — ишчи, хизматчи, студентлар бугунги байрам дастурхонининг тўридан жой олишга лойиқ кишилардир.

Пахтачилигимиз истиқболи порлаб кетди. Республикамиз меҳнаткашлари чинакам буюк ғалабага эришдилар ва бундан кейин яна ҳам юксакроқ поғонага кўтарилишларига зўр ишонч ва замин бор. «Бироқ, кибрланиш, эришилган муваффақиятлар билан хотиржамланиш совет кишисига хос одат эмас, улар янги марраларни эгаллаш учун доимо олға интиладилар». Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг барча колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассисларига, шаҳарлар ва ишчи посёлкаларининг меҳнаткашларига, студентлар ва ўқувчиларга, республиканинг барча меҳнаткашларига қилган мурожаатида ана шундай деб таъкидланади.

республика меҳнаткашларининг бурчи—тайёрланаётган пахтанинг миқдорини йил сайин тўхтовсиз ошириб боришдан, уни мамлакатга тобора кўп етказиб беришдан иборатдир. Деҳқончилик маданиятини ошириш учун янада кўпроқ интилиш, агротехниканинг янги усулларини ва комплекс механизацияни жорий қилиш, юқори ҳосил етиштириш усталарининг тажрибасини кенг қўлланиш лозим.

Ҳозирги куз кунларида колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ўзларининг бутун куч-ғайратларини, тўплаган барча тажрибаларини пахта ва бошқа экинлар ҳосилининг далада қолган қисмини йиғиб олишни яқин вақт ичида туғаллашга, шудгорлашни қисқа муддатда ва юксак агротехника даражасида ўтказишга, кўпроқ минерал ва органик ўғитлар жамғариш ҳамда уларни далага ташиб чиқаришга, суғориш ва коллектор-зовур тармоқларини тартибга келтиришга, ернинг шўрини ўз вақтида ювишга, сифатли уруғлик тайёрлашга, шунингдек, техникани келгуси йил ишлатишга тахт қилиб қўйишга сарфламоқлари даркор.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг бу даъвати пахтакорларимизни янги муваффақиятлар сари чорлайди. Бу нидо барча пахтакорларнинг, ҳамма механизатор, раҳбар ва мутахассис ходимларнинг қалбидан алангали ўрин эгаллаши керак. Пахта байрами — меҳнат тантанасидир. У пахтакорларимизни янги куч, янги ғайрат билан навбатдаги ғалабалар учун курашга руҳлантиради, мадад беради.

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз пахтакорлар!

ТАРИХЧИЛАР АНЖУМАНИ

СССР Фанлар академиясининг «Улуғ Октябрь социалистик революцияси тарихи» комплекс проблемаси бўйича илмий кенгаши ва унинг Ўрта Осиё ҳамда Қозоғистон секциясининг, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиялари тарих институтлари илмий кенгашлари билан ўтказган қўшма мажлиси «Ўрта Осиё ва Қозоғистонда Совет ҳокимиятининг ғалабаси» асари қўлёзмасини уч кун давомида муҳокама қилди. Бу йиғилишда 700 дан ортиқ киши қатнашди.

Осиё халқлари институти старший илмий ходими, тарих фанлари доктори Н. А. Халфин, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги С. Н. Покровский, Қирғизистон ССР Фанлар академияси тарих институтининг старший илмий ходими, тарих фанлари доктори С. Б. Жантуаров, Туркманистон ССР Фанлар академияси корреспондент-аъзоси А. А. Росляков, тарих фанлари доктори, Тошкент Давлат университети профессори Ш. З. Ўразаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси корреспондент-аъзоси Я. М. Досумов, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг академиги А. С. Сумбатзода ва бошқа олимлар ўз нутқларида мазкур асарни чуқур анализ қилдилар. Асарда тасвирланган воқеаларнинг бевосита иштирокчилари — Ўрта Осиё ва Қозоғистонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ветеранлари, кекса большевиклар П. А. Ермолов, А. Раҳимов, Н. Хўжаев, М. Оҳангаров, Ҳ. Мирхўжаев ва бошқалар бир қанча қимматли мулоҳазаларни билдирдилар.

26 ноябрда якунловчи мажлис бўлиб ўтди. СССР Фанлар академияси илмий кенгашининг раиси академик И. И. Минц шу ижодий мунозарага якун ясади. СССР Фанлар академияси тарих бўлимининг академик-секретари академик Е. М. Жуков ижтимоий фанларни янада ривожлантириш соҳасидаги вазифаларга муфассал тўхталиб ўтди.

Илмий кенгашнинг якунловчи мажлисида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзиладилар.

ГУЛИСТОН РАЙОНИ (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ғ. Қодиров,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Л. Каримов,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Мусаев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **М. Абдураимов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **А. Шарипов,** район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Собиров**).

ИЗБОСКАН РАЙОНИ (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Х. Қодиров,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **М. Тўхтасинов,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Дегтярев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **К. Давлетчарова,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Х. Умарбоев,** район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Н. Клименко).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ҳадича Сулаймоновна Сулаймонова узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг шу йил 26 ноябрда вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

ҚУТЛАЙМИЗ

САФЛАРИНГИЗ КЕНГАЯВЕРСИН

Пахтакор деган ном биз ўқитувчилар учун энг азиз, қадрли ном. Бунинг боиси шундаки, истиқбол эгалари бўлган ёш авлодга чуқур билим асослари бериш билан бирга, уларни софдил, ҳалол, оташин ватанпарвар, меҳнатсевар қилиб тарбиялашда ҳаммани аксарият пахтакорлардан намуна олишга чақирамиз. Ёш авлод ҳам пахтакорга зўр ҳурмат билан қарайди, ҳар жиҳатдан унга тақлид қилади. Эндиликда пахтакор ўқувчилар бригадаси, кўпминг килограммчи теримчилар етишиб чиққанлиги бунинг исботидир.

Пахтачилик илми эса мактабларда ҳам ўқитилмоқда. Ўз участкаларида етиштирган «оқ олтин» ҳосилини «зангори кема»ларда тераётган ўқувчилар сафи ҳам тобора кенгаймоқда. Бўлажак турсунойчилар, кенжаевчилар, тюпкочилар сафини кенгайтириб, сизларга муносиб ўринбосарлар тарбиялаб етиштириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиламиз.

М. ИКРОМОВА,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

МЕҲНАТ ЗАВҚИНИ СУРИНГ

Улуғ айёмда, меҳнат соҳасида эришган ғалабамиз байрами кунларида бир-биримизни муборакбод қилиш, биз, совет кишиларигагина муяссар бўлган бахтдир. Совет фани катта-катта марраларни эгаллаганда ҳар сафар сизларнинг табрикларингизни эшитиб беҳад қувонамиз, навбатдаги ғалабалар учун мадад оламиз. Бугун эса сиз миришкор пахтакорларни катта байрамингиз билан табриклаймиз.

Совет пахтачилиги тарихига назар солсак, деҳқонлар аҳли билан олимлар доимо ҳамжиҳат бўлишган. Бу ҳамжиҳатлик эса ажойиб самаралар бериб, халқимизнинг моддий ва маънавий бойликларини муттасил ошириб келган ва оширмоқда. Бизларнинг ҳамкорлигимиз туфайли пахтачилик илми деган тушунча вужудга келди. Ҳамжиҳатлигимиз янада равнақ топиб, деҳқончилик маданиятимиз бундан буён янада юксалишига аминмиз.

Азиз пахтакор биродарлар! Йил бўйи ҳалол меҳнат қилдингиз, энди меҳнат завқини суриб, баҳри-дилларингиз очилсин!

И. МЎМИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти.
Л. АБДУСАМАТОВ,
химия фанлари кандидати.

ЯЙЛОВДАН САЛОМ

Серқуёш республикамиз шаҳар ва қишлоқларида катта шодиёналик ҳукм сураётган шу кеча-кундузда биз, яйлов соҳиблари пахтакор дўстларимизни улуғ байрам билан қалбимиздан қутлаймиз.

Бу йил чинакам пахта йили бўлди. Лекин бунча ҳосил ўз-ўзидан қўлга киритилмаганлиги ҳаммамизга аён. Деҳқонларимиз табиат инжиқликлари билан мардонавор курашдилар, сув танқислигини енгиб, ҳар туп ғўзага қалбларини қуёш қилдилар.

Механизаторларимиз вақт билан ҳисоблашмадилар. Вегетация даврида, йиғим-терим палласида улар куч ва ғайратларини аямай меҳнат қилдилар. Шулар туфайли хирмонимиз кўкка етди. Пахтакорнинг, барча меҳнаткашларнинг ҳам боши осмонга етди.

Бугун элимизда тантана. Бу фақат пахтакорларнинг байрами бўлиб қолмасдан, ҳаммамизнинг байрамимиздир. Чунки пахта учун курашга республикамиздаги аҳолининг жуда катта қисми қатнашди.

Биз чорвадорлар ҳам бўш келаётганимиз йўқ. Масалан, мен ўз қарамоғимдаги совлиқларни қишдан бехатар асраб чиқиш ва келгуси йил ҳар 100 совлиқдан 170 тадан қўзи олишга аҳд қилганман. Бу йил эса совлиқлардан қўзи олиш планини 150 процентдан ошириб, Пахта байрамига яхши совға тайёрладим. Яхши совғалар кўпаяверади, дилларимиз қувнайверади, фаровонлигимиз ошаверади. Уйин-кулги, тўй-томоша бир-бирига уланиб кетаверади.

Умрзоқ АЙМЕКОВ,
Бухоро область, Навоий районидаги «Коммунизм» совхозининг чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ҚУВОНЧЛАРГА ТЎЛИҚ КЕЛДИ ЙИЛИМИЗ

Йил бўйи поёни йўқ олтинзорларда машаққатлар кўп бўлди, кўп ташвишлар тортилди. Аммо йил якуни кутилгандан ҳам соз бўлиб чиқди. Қувончларга, тўю тантаналарга тўлиқ келди қутлуғ олтмиш бешинчи йилимиз. Мана бугун пешана тери билан ниҳолларни суғориб, қадоқ қўллари билан миллион тонналаб дур ундирган азаматлар байрам қиляпти. Қаҳратон қиш совуқларига, саратон иссиқларига, олов пурковчи гармселларга парво қилмай, сувсизлик машаққатларини мардонавор енгиб ўтган марди-майдонлар тўйи бугун. Халқимиз катта тўйга катта соврун билан келди: Она-юрт хазинасига қарийб 3 миллион 900 минг тонна «оқ олтин» ҳадя этди у.

Чинакам меҳнат байрами бу, чинакам пахта байрами бу. Биз республика шоир ва ёзувчилари ҳам қувончларингизга шерикмиз.

Тўй муборак, азиз пахтакорлар!

УЙҒУН,
Ўзбекистон ССР халқ шоири.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАХТА БАЙРАМИ—

ДЕҲҚОН ҚУВОНЧИ

Дунёда тер тўкиб, ҳалоллаб еган нонингдан ширин нарса борми! Жаҳонда меҳнат қувончидан ортиқ қувонч борми! Биз, деҳқонлар бошқа касбларни сира камситмаймиз. Тўғри, кончининг меҳнати ҳам, пўлат қуювчининг меҳнати ҳам, ўрмончининг меҳнати ҳам, фарзандларимизни боғбондек эъзозлаб тарбия қиладиган ўқитувчининг меҳнати ҳам, сиҳат-саломатлигимиз посбонлари докторларнинг меҳнати ҳам улуғ. Лекин бизнинг юртимиз — пахтакорлар диёри. Пахта деса бутун халқимиз майдонга отилиб, тоғни талқон қилади, дарёларни бўғади, чўлларни гулистон қилади.

Бугун серқуёш Ўзбекистоннинг Олмос қишлоғида ҳам катта байрам, катта тантана: Пахта байрами.

Қишлоғимиздаги оддий, камтар деҳқонлардан бири коммунист Валижон Дадажоновдир. Унинг бригадаси 85 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтарди. Колхозимиз маррага кечроқ етиб келди. Қийинчиликларни енгиб, катта майдонларнинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олдик.

Бугун шу шодиёна кунда менинг хаёлимда бошқа бир нарса кезяпти. Қани энди колхозимиздаги ҳамма бригадаларда ҳам Валижон ака Дадажоновнинг бригадасига ўхшаб, 45 центнердан ҳосил кўтарилганида, давлатга қанча пахта етказиб берган бўлардик!

Пахта — бойлигимиз, ош-нонимиз. Рўзғоримизнинг файзи, қишлоғимизнинг ободлиги, йигит-қизларимизнинг шўхлиги, чолларнинг бардамлиги, дўстларимизнинг қувончи пахтадан. Пахта қанча кўп бўлса, белимиз шунча бақувват бўляпти. Буни бизнинг қишлоғимиз мисолида ҳам кўрса бўлади.

Олмос қишлоғи Чустнинг энг гўзал жойларидан бири. Янги қурилган касалхона ҳам, мактаб ҳам, шийпонлар ҳам, колхозчиларимиз кўчиб чиққан янги уйлар ҳам пахтамизга боғлиқ.

Биз байрам кунларини қандоқ ўтказишни қариялар, онахонларимиз, коммунистлар, комсомол-ёшлар билан маслаҳатлашиб қўйдик. Пахта байрамини хурсандчилик билан, файзли ўтказамиз, жонажон мамлакатимизга йилдан-йилга кўпроқ пахта етказиб бериш йўллари ҳақида ўйлаймиз. Меҳнат байрами кунларида деҳқон қувончининг қаҳ-қаҳалари осмони фалакка етсин!

Б. МУЗАФФАРОВ,
Чуст районидаги Ленин номли колхоз раиси.

ЕТТИ ЙИЛЛИК МАРРАГА ЕТИЛДИ

Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари КПСС XXIII съездн шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, ун ишлаб чиқариш бўйича етти йиллик планни 103,3 процент, аралаш озуқа тайёрлаш планини 109,7 процент, крупа тайёрлаш планини 108,6 процент, озуқа террамицини ишлаб чиқаришни — 115 процент бажардилар.

Мазкур корхоналар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, йил охиригача яна 19,3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Андижон области. Хўжаобод районидаги «Шарқ юлдузи» колхози маррага пешқадамлар сафида етиб, она-Ватанга 2600 тонна «оқ олтин» армуғон этди. Зафар соатларини яқинлаштиришда кўпминг килограммчи теримчилар ҳиссаси катта бўлди. Бу суратда (чапдан) чевар теримчилардан М. Ҳошимова, Қ. Тўраева, Д. Аюпбоева, Л. Тойлоқова, С. Тўраева, Ф. Абдураҳмонова, Ф. Турашова, Т. Ризаева ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ТЎЙ ЭНДИ ТАТИЙДИ

Бугун элимизда катта тўй. Бу йилги Пахта байрами ҳар қачонгидан ҳам файзли бўляпти. Чунки, республикамиз меҳнаткашлари сув ниҳоятда танқис бўлган бу йилги шароитда пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Ватан олдидаги интернационал бурчларини шараф билан адо этдилар. Социалистик мажбурият ошиғи билан бажарилди.

Бунда колхозимиз аъзоларининг ҳам ҳиссаси борлигидан бениҳоя қувонмоқдамиз. Биз ҳам 900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 27,5 центнер ўрнига 36,7 центнердан пахта топшириб, республикамиз хирмонига озми-кўпми барака қўшдик. Алиқул Раззоқов, Абдулла Қораев, Нормамат Жабборов, Туфли Алиқулов сингари илғор бригадалар ғўзани бор-йўғи икки-уч марта суғориб, гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришди.

Биз билан мусобақадош бўлган «Қизил юлдуз» ва Максим Горький номли колхозлар ҳам ҳар гектар майдондан 35 центнерга етказиб пахта топшириб, мажбуриятларини аллақачонлар бажариб қўйишди. Районимиз бўйича эса гектаридан олинган ҳосил ўртача 33 центнерга тўғри келди.

Энди йил бўйи қилинган меҳнатнинг роҳатини кўриш, ўйнабкулиш, тўй-томошалар ўтказиш вақти келди. Зотан, юрт фаровон, халқимиз тўқ, кўнглимиз чоғ бўлгани учун тўйлар, яллалар ҳам татийди. Биргина бизнинг колхозда Пахта байрами кунлари 20 дан ортиқ ҳовлида тўй ўтказилади, бундан ташқари оммавий сайиллар, полвонларнинг кураши, кўпкари каби кўнгилли ўйинлар ҳам бўлади.

Пахта байрамини катта хурсандчилик билан нишонлар эканмиз, келгуси йил ҳосилига ҳам пухта замин яратиш ҳамиша ўйимизда, дилимизда бўлади. Биз экин майдонларини шудгорлашни 10 декабрга қадар тугатишни мўлжаллаб турибмиз.

Пахта байрами кунлари тўй-томошаларимизни ўтказиб, келгусида амалга оширилиши лозим бўлган режаларимизни бирин-кетин бажаришга киришамиз.

Усмон УМАРОВ,
Қашқадарё область, Чироқчи районидаги «Москва» колхозининг раиси.

● ● ● ●

ҲИКМАТ

План бажарилган кун раис йиғилиш ўтказди. Бригада бошлиқлари бугун кимлар мақталиб, кимлар сал чимдиб олинишини билишарди. Дарҳақиқат, шундай бўлди. Азизхон Носиров биринчи бўлиб бригадир Нажмиддин аканинг номини тилга олди. Ҳали йиғим-терим тугагани йўқ, бироқ бригада ўттиз бир центнердан ҳосил кўтарибди.

— Бўш келмайсиз, Нажмиддин, — дер эди раис. — ўттиз беш центнерга оборасиз. Деҳқончилик қандай бўлишини бошқалар кўриб қўйишсин.

Раис яна алланима демоқчи эди, ўтирганларнинг бири унинг гапини бўлди:

— Нажмиддинга ўхшаб суянчиғимиз бўлса, биз ҳам 35 центнер пахта берамиз!

Бу гапдан раис ҳайрон бўлди. Нажмиддинга ёрдам беришади-ю, ҳосили камроқ бўлса ҳам кўпайтириб қўйишади, деб ўйлашармикан одамлар? Агар шундай деб ўйлашса, уларнинг миясидан бу фикрни чиқариб ташлаш керак. Шунинг учун у вазминлик билан ҳалиги гапнинг ўринсизлигини тушунтирди. Бироқ Нажмиддин ака раиснинг кейинги гапларини эшитмасди. Оғир одамнинг жаҳли чиққани ёмон бўлади дейишади. Шу топда Нажмиддин ака «ол, бригадирликни сен қил, мен кечдим бу амалдан!», деб этагини қоқиб хонадан чиқиб кетишни мўлжаллаб турарди.

— Уялинг-е, уялинг! — дер эди раис ҳалиги кишига. — Оғзингизга келган гапни айтиб юбораверасизми. Ҳамма ҳам Нажмиддинга ўхшаган деҳқон бўлавермайди. Бўлмаган гапни айтиб бировни бекорга хафа қилгунча унинг тажрибасини ўрганинг!

Гап анча чуқурлашиб кетди. Юзаки қараганда Нажмиддин ака бригадасининг ютуқлари кўпчиликни таажжубга соларди. У йигирма йилдан бери бригадирлик қилади. Ҳар йили камида 30 центнердан, баъзи йилларда эса 40 центнерга етказиб ҳосил олади. Мирзачўлнинг ерлари шўртоп, камқувват. Бунақа ерда 30-40 центнердан пахта етиштириш осон иш эмас. Бунинг устига қўшни бригадаларда бир йил план тўлса, бир йил тўлмай қолади. Ҳосилдорлик 20-25 центнер атрофида бўлади. Баъзан ундан ҳам камайиб кетади. Шунинг учун айрим кишилар Нажмиддин аканинг йил сайин мўл ҳосил етиштириши бежиз эмас, бунинг тагида бир гап бор, деб ўйлашарди.

Бу воқеа ўтган йили бўлган эди. Ўшанда Нажмиддин ака ўз тажрибасини кўпчилик ўртасига ташлаб орадаги гумонни бутунлай кўтариб ташламоқчи бўлди. У анча камгап, вазмин табиат бўлганидан йиғилишларда ҳам сўзга чиқмас эди. Мақтанишни ёмон кўрарди.

Олтмиш бешинчи йилнинг бошларида Сирдарё области пахта усталарининг кенгаши ўтказилди. Унга Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозининг бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Нажмиддин Эркабоев ҳам таклиф қилинган эди. Ана шунда у кўнглига тугиб қўйган гапларини айтиб, бошқаларни ҳам мўл ҳосил етиштиришга даъват қилди. Ўшанда «мўл, арзон ва сифатли» деган шиорни ўртага ташлаганди.

Деҳқоннинг қўлида кўпдан-кўп имкониятлар бор. Буларнинг ҳаммаси ҳам фойдали. Бироқ уч нарса — уч муҳим омил ғоят муҳим. Шундан биттаси сув, дейди Нажмиддин ака, деҳқон таваккалига иш қилса, ютқазади. Зийрак бўлса, ишнинг кўзини билса, ҳосилга барака киради.

Унинг бу гапларини илгари ҳам эшитардик, бироқ мағзига тушунмас эканмиз. Нажмиддин ака баъзибир бригада бошлиқларининг пахта терими даврида ҳам пайкалга сув тараб қўйишини кўриб, уларни койиб қоларди. Бироқ кўпинча унинг гапига эътибор беришмасди. Сентябрда сув ичган пахта тошбосар бўлармиш. Ҳа, сиртдан қараганда бу гап тўғри, ҳосил тарози босади. Бироқ унинг намлик даражаси ортиқроқ бўлади. Демак, биз ўзимиз ўзимизни алдаймиз. Иккинчидан, сув ғўзани қайтадан кўклатиб, кўсакнинг очилишини сусайтириб юборади. Тўғри, кўсак кўпаяди. Бироқ у кеч очилиб, анча паст сорт пахта бўлади. Иш орқага сурилади, йиғим-терим муддати чўзилиб кетади. Мирзачўлда янги ташкил қилинган бир қанча совхозларда шундай нуқсонларга йўл қўйилди. Уларда ҳали кўсак кўп, бироқ план тўлмаган. Ҳолбуки, Жиззах районидаги «Москва» колхози аъзолари 2350 гектар ердан 38 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Йиллик планни областда биринчи бўлиб бажардилар.

Нажмиддин Эркабоевнинг фикрича, ғўзани сувдан тортиш туфайли пахта барвақт очилиб, ҳосилнинг асосий қисми биринчи сортга топширилади. У бошқараётган бригада ҳар йили биринчи сорт пахта ҳисобига йиллик планини бажаради. Ғўзани сувхўрда қилиб қўйиб, ҳосилни кечки қилиб юбориб, план 50 процент бўлгандаёқ 2-сорт пахта топширадиган хўжаликлар йўқ дейсизми? Бор. Бундай хўжаликларда ҳосилдорлик паст, таннарх анча қиммат бўлади. Ана шу нарса тажрибали пахтакорни ташвишга солади.

«Красний Восток» колхозининг ёнгинасида Крупская номли қишлоқ хўжалик артели бор. Ҳар йили бу хўжаликда кўчат нормал, ғўза бўйчан ва серкўсак бўлади. Бироқ план гоҳ тўлиб, гоҳ тўлмай қолади. Ҳосилдорлик 20-25 центнердан ошмайди. Иллат сувни бемеъёр беришда. Ҳосил кечки бўлиб қолади.

— Август ойида ишни ташлаб қўйманглар, — дер эди Нажмиддин ака бу колхоз раҳбарларига, — агар шу ойда ҳам иш ётмаса, ҳосилга ҳосил қўшилади, акс ҳолда бор ҳосил ҳам қўлдан бой берилади.

Сувни ўз вақтида ва меъёрда бериш, август ойида қаттиқ ишлаш, механизациядан самарали фойдаланиш— Нажмиддин акалар эришаётган ғалабанинг сири шунда. Бу тажриба бутун областга ёйилмоқда. Кўплаб бригадалар, колхоз ва совхозлар шу тажриба туфайли мўл ҳосил етиштириб, уни қисқа муддат ичида йиғиб олмоқдалар. Пахтанинг асосий қисми биринчи сортга топширилмоқда. Ўртоқ Н. Эркабоев бошлиқ бригада ҳамон Гулистон районининг машъали. Бу йилги Пахта байрами арафасида ҳосилдорлик 35 центнерга яқинлашиб қолди. Мўл, арзон ва сифатли деган шиор бу бригадага жуда мос келади.

С. СУЛТОНОВ.

ҲОСИЛ БАЙРАМИ

«Оқ олтин» ўлкасининг марду майдонлари катта хирмон кўтардилар. Салкам тўрт миллион тонна пахта етиштирилди. Уни териб олишда қўли қадоқ деҳқонларимиз алоҳида ҳиммат кўрсатдилар. Ҳосилнинг анчагина қисми «зангори кема»лар ёрдамида териб олинганлигидан қувонмоқдаман.

Мен оддий ишчиман. Пахта териш агрегатлари учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаётган дўстларим сингари менинг ҳам бошим осмонга етди. Нега десангиз, бизнинг корхонамизда ишлаб чиқарилган пахта териш машиналари деҳқоннинг оғирини енгил қилмоқда. Моҳир механик-ҳайдовчиларимиз машиналар кабинасига ўтириб, пахтани машиналар ёрдамида йиғиштириб олмоқдалар, жамғарилган пахтани бункерлардан прицепларга тўкмоқдалар. Менинг қувончим худди ана шунда. Корхонамиз меҳнаткашлари ҳар йили пахтакор республикалар учун минглаб терим агрегатлари етказиб бермоқдалар. Бу эса пахтачиликни механизациялаш борасида олиб борилаётган катта ишга муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Заводимиз коллективи терим агрегатларининг такомиллашган хилларини тез ишлаб чиқаришни ўзлаштириш учун зарур тадбирларни кўрмоқда. Ишлаб чиқариш ўзлаштирилган машиналарни кўплаб тайёрлашга муваффақ бўлаётирлар. Шу тариқа ўн ойлик план муваффақиятли бажарилди.

Республикамизда катта шодиёна бошланиб кетди. Элимизда Пахта байрами авжга чиқмоқда. Мен пахта теримида шахсан иштирок этмаган бўлсам ҳам, бу бизнинг ҳам байрамимиз демоқчиман. Чунки пахтазорларга етказиб берилган терим агрегатларини тайёрлашда менинг ҳам озгина ҳиссам бор. Ишчилик ғururим жўш уриб турган шу паллада пахтакор ота-оналаримиз, опа-сингилларимиз, ака-укаларимизга терим машиналарини бошқаришни ўрганишда бундан ҳам янги муваффақиятларга эришишларини тилаб қоламан.

С. МИРЗАХЎЖАЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг ишчиси.

ХОРАЗМЧАСИГА

Аму бўйларида байрам нафаси кезяпти. Қувноқ яллалар, дилрабо куйлар авжида. Бу — етуклик байрамидир. Ҳурматли юбилярimизнинг номи «оқ олтин» бўлиб, бугун унинг камолат тўйини ўтказяпмиз.

Барча ўзбек пахтакорлари каби хоразмликлар ҳам катта тўйга муносиб тўёна билан келдилар. Машъал область 35 центнерли марранинг нақд бўсағасида. «350 минг тонна пахта тайёр, оширилган мажбурият бажарилди» деган рапортга бугун-эрта имзо чекилади. 35 центнер! Бу — ҳазилакам кўрсаткич эмас. Кураш майдонида ҳақиқий жасорат, пахтачилик илмида етук маҳорат тимсолидир. Хоразмчасига, машъалчасига ишлаган мардларгина бундай зўр парвозга қодирдирлар.

Тўйлар бўлади — ғолиблар давранинг олдида кўкрак кериб ўтирадилар. Баъзи бир план бажармаганлар эса хижолатдан орқага бекиниб, ерга қарашади. Аммо бу йилги тўй аввалгиларига асло ўхшамайди. Чунки ҳамма ғолиб, ҳамманинг юзи ёруғ. Хоразмда план ва мажбуриятни бажармаган район ҳам, колхоз ҳам қолмади. Областнинг бош карвони Янгиариқ райони ҳосилдорликни салкам 40 центнерга етказди. Шу райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози 45 центнерли довондан ошиб ўтди. Янгиариқда Тўра Раҳимов бошлиқ бригада 63 центнердан хирмон кўтариб, рекорд қўйди. Областда 40-45 центнерчи колхозлар, 60 центнерчи бригадалар юксак ваъдаларига вафо қилиб, ғалаба байрами шарафига рапорт бердилар.

Областдаги саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида атоқли пахтакорлар, донгдор механизаторлар, колхоз ишлаб чиқаришининг моҳир ташкилотчилари билан учрашувлар ўтказилаётир.

Стадионларда спорт байрами бошланиб кетди. Меҳнаткашлар спортнинг оммавий турлари бўйича мусобақаларни, полвонлар кураши ва дорвоз ўйинларини томоша қиладилар, ёшларнинг оммавий сайллари бўлади. Магазинлар ва ярмаркаларда ҳамма нарса муҳайё.

Хивадаги революция тарихи музейида, Урганч шаҳридаги сиёсий маориф уйида, район маданият уйида қишлоқ хўжалик ютуқлари виставкалари ташкил этилди. «Зангори экран»лар ва радиоэшиттиришлар пахта байрамига бағишланади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БАЙРАМ САВДОСИ

Республикамиз пахтакорларининг катта тўйи куни савдо ташкилотлари меҳнаткашларга яна ҳам яхши хизмат кўрсатиш тадбирларини кўрмоқдалар. Байрам куни пойтахтимиз кўчаларида совға моллари билан савдо қиладиган дўконлар, кўчма магазинлар хизмат қила бошлайди. «Тошкент», «Зарафшон», «Шарқ» меҳмонхоналарида областлардан келган пахтакорлар учун совға моллари билан кўплаб савдо қилинади. Шунингдек заргарлик моллари билан савдо қиладиган кўчма магазинлар Октябрь, Олой, Госпитал каби колхоз бозорларида хизмат қилади.

Пойтахтимиздаги «Тошкент», «Октябрь», «Зарафшон», «Баҳор», «Шарқ» ресторанларининг коллективлари аҳоли кўп жойлашган районлар, марказий кўчалар, боғ ва хиёбонларда турли-туман таомлар виставкаларини ташкил қиладилар.

ҲОСИЛИНГДАН МУРОДЛАР ҲОСИЛ

Пахтакор, ишингга қолиб минг қойил,
Дастурхонин ёзган саҳий она ер,
Ўртада зўр хирмон — мўл олтин ҳосил,
Қалбим шеъри билан сенга раҳмат дер.

Ҳосилнинг довруғи, азиз пахтакор,
Қуёш юксаклигидан кўрсатмоқда жой.
Ҳосилингдан қўшиқ, куйлар ҳосилдор,
Қозонлар ҳам мойдир, чўмичлар ҳам мой.

Оқ олтин ҳосилинг дилда чинакам
Шодлик мазмунини этди мўл ҳосил.
Пландан ошади ҳатто тўйлар ҳам,
Серҳосил бўлади қаҳ-қаҳа, ҳазил.

Ҳосиллар эртанинг куч-қудратидир,
Улуғ ниятларни у этар барпо,
Оқ олтин ўлкамиз салобатидир,
Дўстларга юзимиз, совға-ю сарпо.

Пахтакорим сўзла, оғзингга асал,
Оқ олтин ҳосилинг — бахт ҳосилинг бу.
Ярашар, сўзлагил ишингдан дангал,
Фан-у техникангдан — нақд ҳосилинг бу!

Шаънингга сочаман сўзимдан гуллар,
Юрак чапан чалиб хизматга ҳозир,
Сен яратган пахта — олтин ҳосиллар,
Ҳосиллардан бўлсин муродлар ҳосил.

Пўлат МЎМИН.

Сирдарё области. Абдураҳим Файзиев — Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг пешқадам механик-ҳайдовчиларидан бири. У «зангори кема»сини тўла қувват билан ишлатиб, мавсумда бункердан 90 тонна «оқ олтин» тўкди. Суратда: ўртоқ А. Файзиев.

А. Горокрик фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

АНДИЖОНДА ТАНТАНА

Эрта тонгдан Наманганда қуёш балқиб турар эди. Олтин кузнинг илиқ шабадаси эсади. Андижон областининг яқин-йироқларидан ғолиблар бу ерга пахта байрамига тўпланмоқдалар. Асфальт йўллар оша келаётган машиналарда қизил байроқлар ҳилпираб турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахта байрами муносабати билан барча колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассисларига, шаҳарлар ва ишчи посёлкаларининг меҳнаткашларига, студентлар ва ўқувчиларга, республиканинг барча меҳнаткашларига мурожаати радиодан баралла эшитилади.

Андижонликлар ўзларининг 800 минг тоннага яқин «оқ олтин»и билан Ватан хирмонига катта ҳисса қўшдилар. Бу ҳазилакам иш эмас. Биргина Наманган районидаги ўртоқ Ҳ. Соҳибобоев раислик қилаётган «Партия XXII съезди» колхози 2.300 гектар ердан 7 минг тонна «оқ олтин» топширди. Ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олинди. 1.200 тонна пахта машинада терилди. Шу колхознинг ўртоқ Қамбарали Тошматов бошлиқ бригадаси 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 47 центнердан ҳосил берди. Хўжаобод районидаги Димитров номли колхоз эса 1.710 гектар ердан 5 минг тонна пахта топширди. Колхозда янги йил ҳосилига ҳам пухта замин тайёрланмоқда. Шудгор қизғин давом этаётир. Шудгорлаш 5 декабрь — Совет Конституцияси кунигача тамомланади.

Областнинг Наманган, Хўжаобод, Ленин, Москва районлари пахтадан айниқса юқори ҳосил етиштирдилар.

Қадимий Наманганнинг Испархон гузарида ҳашаматли маданият саройи қад кўтарган. Бу янги саройда область қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Ҳайдаров 1965 йил якунлари ва 1966 йил вазифалари ҳақида доклад қилди.

Хўжаобод район партия комитетининг биринчи секретари С. Йўлчибоев, Чуст район партия комитетининг биринчи секретари М. Бобохонов, Балиқчи районидаги «Пахтакор» совхозининг бригада бошлиғи Турдихон Сатторова, Ленин районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси М. Эминов ва бошқа ўртоқлар ўз хўжаликлари эришган ютуқлар ҳамда келажак режалари тўғрисида гапирдилар.

Кенгаш охирида Андижон области пахтакорларига Бутуниттифоқ Халқ Хўжалик Ютуқлари Виставкасининг медали топширилди. Бу ерда кечгача халқ сайили — Пахта байрами давом этди. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек давлат филармониясининг Ўзбекистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов бошчилигидаги Хоразм халқ ашула ва рақс ансамбли, Охунбобоев номли Андижон область театри ва Навоий номли Наманган театрининг артистлари жуда катта программада концерт кўрсатдилар.

Ленин орденли Андижон области шаҳарларида, обод қишлоқларида, хуллас, ҳамма жойда Пахта байрами бошланди. Бу ерда меҳнат ва бахт қўшиқлари янграмоқда.

Ю. ҲАМДАМОВ.

МЕҲНАТИМИЗ ҒАЛАБАСИ

КИЧИК ЛАВҲАЛАР

ЧЎЛ ХУМОРЛАРИ

Анҳор ёқасидаги скамейкада дам олиб ўтирардик. Кимдир ўз шаҳрини мақтаб кетди. Сўлим хиёбонлардан, йўлкаларига қизилқум сепилган боғлардан, қоронғи чўккач лаб очадиган номозшом гуллардан, хуллас, ҳамма-ҳаммасидан гапирди. Сўнгра, ёнидаги шеригининг кифтига қоқиб, қўшиб қўйди:

— Яшаганга яраша шунақа шаҳарда гурсиллаб юрсанг.

Шериги ажабланиб сўради:

— Шаҳардан нарига чиқмаганмисан ҳеч?

— Чиқиб нима қиламан!

— Гўзалликка ошиқ бўлсанг, чўлга чиқ оғайни! Мен асли чўлда туғилганман, бир ҳафта кўрмасам хумор бўламан, чанқаб қолгандай сезаман ўзимни — деди шериги.

— Ўз номи билан чўл бўлар-у, нимасига чанқайсан?

Унинг бу гаплари қулоғимизга ёмон эшитилди. Шунда чўлда кўрган-билганларим кўз ўнгимда бирма-бир гавдалана бошлади.

ХОЛ

Ҳаво иссиқ, дим эди. Ярақлаган йўлнинг ҳар иккала томони яйдоқ чўл. Чўл бўлганда ҳам бепоён чўл. Машина йўрғалаган сари чўл тобора йироқлашаётгандек туйилади, теварак атрофда фақат сароб жимирлайди. Ер тандирдек қизиган.

Ўнг қўлга бурилгамиз. Бири-бири билан қўлтиқлашиб ётган ҳадсиз-ҳисобсиз сўқмоқлар ортда қолиб, қум тепачаларига дуч келамиз. Машина вазмин ўрмалаб, бархан ошади. Бирдан кўм-кўк бедазор устидан чиқиб қоламиз. Шишадек тиниқ осмоннинг бир парчаси гўё кўзгу бўлмоқ учун шу ерга қўнгандай...

Бедазор четидаги уйдан бир йигит чиқади. Илиққина кўришамиз.

— Чўпон Хол, — дея ўзини таништиргач, бизни чойга таклиф этади у.

Ичкарига кирмасдан, бедазор атрофини айланамиз. Газ қидирувчилар қазиб кетган қудуқдан шарқираб сув отилиб чиқяпти. Сув ҳовузга тушиб, ундан бедазорга кетяпти. Бедазор этагига оқ каптарлар қўнганга ўхшайди. Борамиз. Оппоқ оқариб ётган бир бўлак пахтазор кўзга чалинади. Толаларин чўзиб кўзимизга суртамиз. Чўлда пахта!

— Буни шунчаки тажриба учун экканман, — дейди чўпон Хол ғурур билан.

— Қойил! Шу бир парча ер чўл юзидаги холга ўхшайди, — дейди кимдир.

Ҳа, буни азим чўл юзидаги ажойиб хол деса бўлади.

БОЛ

Йўл юрамиз, йўл юрсак ҳам, мўл юрамиз. Лекин чўлнинг адоғи кўринмайди. Аҳён-аҳёнда дароз вишкалар осмон билан сўзлашиб тургандай, савлатини кўз-кўз қилади. Ҳар замонда сўқмоқлардан патиллаб мотоцикллар ўтиб қолади. Яна сукунат.

Машина шамол бўлиб учади-ю, пастга шўнғиб кетади. Рўпарамизда сувсиз кўл. Илгари Денгиз кўл деб аташаркан уни. Шофер тўғрига ҳайдайди, кўлнинг қоқ белидан кесиб ўтиб, тош йўлга чиқамиз. Йўлга кираверишда каттакон дарвоза пештоқидаги алвонда «Пахта байрамингиз муборак, чўлқуварлар!» деб ёзиб қўйилган шиор шамолда енгилгина ҳилпираб турибди. Бошқа бир дунёга келиб қолгандай бўлдик.

— Шу ер ҳам бундан 3-4 йил илгари чўл эди, — деди бизни меҳмон қилган бир колхозчи. — Мана энди пахта фабрикаси бўлиб қолди.

Дастурхонда олма, анор, узум, асал-у, қанд, қовун-у, тарвуз, хуллас барча ноз-неъматлар бор эди. Ҳадемай, ҳар бири элакдай-элакдай келадиган иссиқ нон келтиришди.

— Болга ботириб енг, — деди шофер ёнидаги одамга. Шунда қулоч етмас қовунга пичоқ тегизилди. Қовун тарс иккига бўлиниб кетди Уй эгаси шоферга бир карж қовун узатиб, самимий кулди:

— Мана бу ҳам ҳар қандай болдан қолишмайди. Чўл неъмати бу, — деди.

Ташқарида қовун ортган юк машинаси кўринди. Қани, йўл бўлсин? — деб сўради кимдир.

— Пахта байрамига, деди-ю, шофер машинасини ғизиллатиб кетди.

ЧОЛ

Чўлқуварлар қишлоғида тунаб қолдик. Эртalab идора ёнидан ўтаётганимизда, бир нечта фотосуратларга кўзимиз тушди. Тўхтадик. Ундаги бароқ соқоллари кўкрагини безаб турган тетик бир чол ҳамманинг эътиборини ўзига тортди.

— Ёши нечаларда бўлса?—сўрадик раисдан.

— Пахта байрами куни юз йиллигини нишонлаймиз, — деди раис.

Чолни кўрмоқчи бўлдик. Ҳовлиси идоранинг шундоққина орқасида экан. У супада чордона қуриб чой ичиб ўтирарди. Ёнида икки сават лиқ тўла узум.

— Яхшиям вақтида келдингизлар, — деди чол ўрнидан туриб. — Сал бўлмаса кетиб қолардим.

— Қаёққа?

— Шаҳарлик бир ошнамникига, — деди у соқолларини силаб, — Пахта пишиғида келиб, колхозимизга бир оз ёрдамлашиб кетувди. Шу узумни олиб борай, пахта байрамига совға-салом бўлар...

Чолни йўлдан қолдирмадик. Қайтаётганимизда раис гап қотди:

— Ҳали ҳам қирчиллайди-я! Эварасининг бригадасига чиқиб, қарийб минг килограмм пахта териб берди. Байрам куни яхши тўн кийдирмоқчимиз.

* * *

Шулар хаёлимдан ўтар экан, скамейкада ўтириб ҳадеб ўз шаҳрини мақтаётган йигитчанинг бурни тагидан нарини кўрмаганлигига афсусландим.

Самад ҚОДИРОВ.

«Ромитан» совхози Бухоро область, Ромитан районидаги юқори ҳосилли хўжаликлардан бири ҳисобланади. Совхознинг 7- бўлими пахтакорлари бу йил айниқса катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар бу йил давлатга 1584 тонна пахта сотишиб, областда биринчи бўлиб маррага етдилар. Ҳосилнинг 700 тоннаси «зангори кема»ларда терилди. Пахтани машиналар билан териб олишда сиз суратда кўриб турган Ҳикоят Султонова (юқорида) ва Ҳамрогул Ахтамова (пастда) ўртоқлар айниқса ибрат кўрсатдилар. Уларнинг ҳар бири ўз агрегатлари билан 90-100 тоннадан пахта териб беришди.

Б. Мўминов фотоси.

БАҲОР ЖИЛВАСИ

Газламалар тўқиладиган корхонада ишлайман. Болалигимдан шу насбга ихлос қўйганман. 10-синфни тамомлаб, тўқимачилик институтида таҳсил кўрдим. Шундан буён Тошкент тўқимачилик комбинатида ишламоқдаман. Шу насбни танлаганимдан беҳад хурсандман. Қадим чарх билан ип йигириб, бўз тўқиган бувиларимнинг кечмишини эслаганимда беҳосдан хўрсиниб қўяман. Уларнинг қанча-қанча меҳнатлари зое кетган. Арзимаган ипни йигириш учун кунларни тунларга улаб ишлашган. Аммо тайёрлаган маҳсулотларининг баракаси бўлмаган. Мен энди олий маълумотли инженерман. Пахтакор эл фарзанди бўлиб, шу ишга ҳисса қўшаётганимдан бахтиёрман.

Мана, газламага гул босиш фабрикасини айланиб юрибман. Ҳамма иш жараёнлари механизмлар ёрдамида бажарилмоқда. Кишилар машина-ускуналарнинг ишлашини кузатиб турмишибди. Дастгоҳлардан тайёр бўлиб чиқаётган газламалар шундай кўркамки, улар худди баҳор гулларидан андоза олган дейсиз. Бу қудратли дастгоҳларни қадимги чархлар билан таққослаб кўрсам, гоҳ хафа бўламан, гоҳ хурсанд бўламан. Хурсанд бўлишимнинг боиси шундаки, тайёрлаётган газламаларимиз жуда кўп, сифати жуда яхши. Уларга ҳатто гул ҳам машиналар ёрдамида босилмоқда. Қадимги кишилар не-не азоб-уқубатлар билан ишлашганларига ачинаман. Бизнинг комбинатимизда тайёрлаб чиқарилаётган газламалар мамлакатимизнинг ҳамма шаҳарларига, ҳатто чет элларга ҳам жўнатилмоқда. Бу эса ўзбек пахтакорининг шуҳрати бутун мамлакатга, бутун жаҳонга тарқалмоқда демакдир.

Пахтакорларимиз байрам завқини сураётганларида, тўқимачилар номидан уларга мен ҳам миннатдорчилик изҳор этмоқчиман. Бу йил терилган пахтанинг 90 процентидан ортиғи биринчи сортларга қабул қилинди. Бу — газламаларимиз яна ҳам кўпаяди, унинг сифати тағин ҳам яхши бўлади демакдир.

Газламаларда баҳор жилваси. Кўнглимда эса пахтакор эл меҳнаткашларининг катта жасорат кўрсатганликларидан миннатдорчилик ҳислари товланмоқда. Офарин сизга, пахтакор азаматлар!

Абил МУСАБОЕВ,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг старший мастери.

САНЪАТКОРЛАР КУЙЛАЙДИ

Муқимий номли театрнинг бир группа санъаткорлари байрам кунлари Бухоро пахтакорларининг меҳмони бўлишади. Республикамизда хизмат кўрсатган артист Фахриддин Умаров бир группа касбдошлари билан Сурхондарё области пахтакорларига хизмат қилади. Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Мирзаев, республикада хизмат кўрсатган артистлар Убайдулла Мадраҳимов ва Эргашхон Мирмаҳмудовалар Қашқадарёга йўл олдилар.

Комилжон Отаниёзов бошлиқ Хоразм ашула ва рақс ансамбли Андижонда бўлади. Тошкент пахтакорларининг тўйига Алишер Навоий номли опера ва балет театрининг артистлари хизмат қилади. СССР халқ артисти Ҳалима Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, республикада хизмат кўрсатган артист Эргаш Йўлдошев ва бошқа раққоса ҳамда созандалар Тошкент область колхозларида меҳмон бўладилар.

* * *

Байрам куни Тошкент ипподромида умумхалқ сайили бўлади. Бу сайилда республикамизнинг ҳамма областларидан атоқли чавандозлар келишиб, «оломон пойга», «қиз қувиш» ва бошқа миллий спорт турлари бўйича мусобақалашадилар. Бу мусобақада ҳаммаси бўлиб 200 пойгачи қатнашади. Ипподромда Тошкент ресторанлар тресли кўчма ресторанлар, ошхона ва чойхоналар ташкил қилади.

СУРХОНДАРЁДА ШОДИЁНА

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Сурхон водийси байрам либосига бурканган. Ҳаммаёқ ўзгача чирой касб этган. Барчанинг юзидан табассум аримайди. Қишлоқ меҳнаткашлари катта маъракага зўр ҳозирлик кўрмоқдалар. Қизларнинг қўлида чилдирма, йигитлар қўлида дутор, тамбур. Қўшиқлар авжида.

Шўрчи районининг меҳнаткашлари пахта байрамини катта муваффақиятлар билан нишонламоқдалар. Улар ҳозиргача давлатга 67 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» сотдилар. Пахта байрами кунигача бу ерда ғўзапоя юлиш тугалланди. Кузги шудгор эса 10 минг гектардан ошди. Шўрчилик азаматлар 5 декабргача кузги шудгорни туғаллашга аҳд қилдилар.

Райoннинг ҳамма колхозлари, совхозларида халқ сайиллари, ҳаваскорлар тўгаракларининг томошалари, кураш, улоқ ва физкультура ҳамда спорт мусобақалари ўтказилади.

Сариосиёликлар ҳам тўйга муносиб тўёна ҳозирладилар. Бу ерда ҳар бир гектар ердан ўрта ҳисобда 35,1 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳозиргача давлат омборларига 55 минг тоннадан кўп «оқ олтин» тўкилди. Районда пахта байрами зўр шодлик билан кутиб олинди. Барча хўжаликларда ҳамда район марказида от пойгаси ўтказилади. Полвонлар ўртасида мусобақа бўлади. Таниқли полвонлардан «Коммунизм» колхозининг аъзоси Холмурод Жумаев, «Ўзбекистон» колхозининг аъзоси Х. Турдиев, Калинин номли колхоздан Ҳикмат полвон, «Ленинград» колхозидан Турди Жумаев ўртоқлар даврада беллашадилар.

Район марказида велосипед пойгаси ва бошқа спорт ўйинлари бўлиб ўтади. «Янги рўзғор» колхозининг марказий шийпонида катта аския кечаси ўтказиш мўлжалланмоқда. Аскияда машҳур қизиқчи ва лопчилардан Тошболанг, Иноятилла Иброҳимов, Холнасар қизиқ ва бошқа ўртоқлар иштирок этадилар.

Деновлик бобо деҳқонлар ҳам байрамга зўр ҳозирлик билан келдилар. Улар Ватан омборларига 75 минг тонна дурдона тўкдилар. Ҳозиргача 21 минг гектар майдоннинг қарийб 14 минг гектари ғўзапоядан тозаланди. 4 минг 500 гектар ер шудгорланди. Далаларда 150 та ғўзапоя юладиган машина ва 140 та ҳайдов трактори бетиним ишлаб турибди.

27-28 ноябрь кунлари район марказида қардош Тожикистон республикасининг пойтахти Душанба шаҳар давлат Эстрадаси артистлари концерт беради.

Райондаги Ульянов номли колхоз боғида қизиқчилик кечаси ўтказиш режалаштирилган. Бу кечада областга машҳур бўлган аскиябозлардан Дўлатбой қизиқ, Мамажон Тоштемиров, Аҳмаджон қизиқ ва бошқалар иштирок этадилар. Тўй кунларида илғор пахтакорлар, механизаторлар қимматли совғалар билан мукофотланади.

Жарқўрғонлик азаматлар ҳам пахта байрамини катта совға билан қаршиладилар. Улар ҳозиргача пахта топшириш йиллик планини 112,5 процент бажариб, ғўзапоя юлиш ва кузги шудгорни жадал давом эттиряптилар. Жарқўрғонлик бобо деҳқонлар 5 декабргача кузги шудгорни тугаллашга аҳд қилдилар.

Район маданият уйининг ҳаваскорлар тўгараги «Меҳнат роҳат» колхозида ва район марказида концертлар беради. Бугун бу ерга Ўзбекистон Давлат филармониясининг Фахриддин Умаров бошлиқ концерт бригадаси ҳам етиб келди. Улар район марказида, «Сурхон» совхозида, «Меҳнат роҳат» колхозида катта концерт берадилар.

Сурхондарёнинг ҳамма жойида шодиёна давом этмоқда. Меҳнаткашлар йил-ўн икки ой қил[illegible] фидокорона меҳнатларининг гаштини сур[illegible]лар. Бутун водийда ҳосил байрами, катта [illegible]

А. [illegible]

БУХОРОДА ТАНТАНАЛАР

Байрам тантаналарини қўшиқсиз, куйсиз, шўх рақсларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Бугун қадимий муаззам Бухоронинг барча шаҳар ва қишлоқларида катта байрам, хонадонларда тўй тантанаси.

Область меҳнаткашлари Пахта байрамига меҳнатда катта ютуқлар билан келдилар. Она-Ватан бухоролик пахтакорлардан 312 минг тоннага яқин «оқ олтин» қабул [illegible]иб олди. Партиямиз[illegible] XXIII съезди шара[illegible] меҳнат вахтасида [illegible]шлаётган дала [illegible]лари ялпи ҳо[illegible] минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар. Шу муносабат билан областнинг барча районларида пахтакорларнинг тантанали йиғилишлари бўлди. Тантанали йиғилишлардан сўнг Бухорога гастролга келган Муқимий номли музикали драма ва комедия театрининг артистлари концертлар қўйиб бердилар.

Байрам кунлари Садриддин Айний номли область театрининг ижодий коллективи Навоий, Конимех, Ромитан, Вобкент районларидаги колхоз ва совхозларда пахтакорларнинг ҳурматли меҳмони бўлишади. Вобкент районидаги «Қизил байроқ», Карл Маркс номли ва бошқа қишлоқ хўжалик артелларининг деҳқонлари Ўзбекистон ССР халқ артисти Назокат Неъматова, Тожикистон ССР халқ артисти Одина Усмонова, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Вафо Бақоев, Сурмахон Йўлдошевалар иштирокида бериладиган концертларни зўр қизиқиш билан томоша қиладилар.

Шунингдек Вобкент, Ғиждувон район халқ театрларининг рақсчилари, хонанда ва созандалари қишлоқ меҳнаткашлари хизматида бўлади.

—Пахта байрами бухоролик спорт ишқибозларига ҳам катта қувонч келтирди, — деди биз билан суҳбатда область партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири ўртоқ Б. Эргашев. — Шаҳардаги «Спартак» стадионида футбол ўйини бўлади. Шундан кейин стадионда катта спорт байрами, халқ сайили бошланади.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

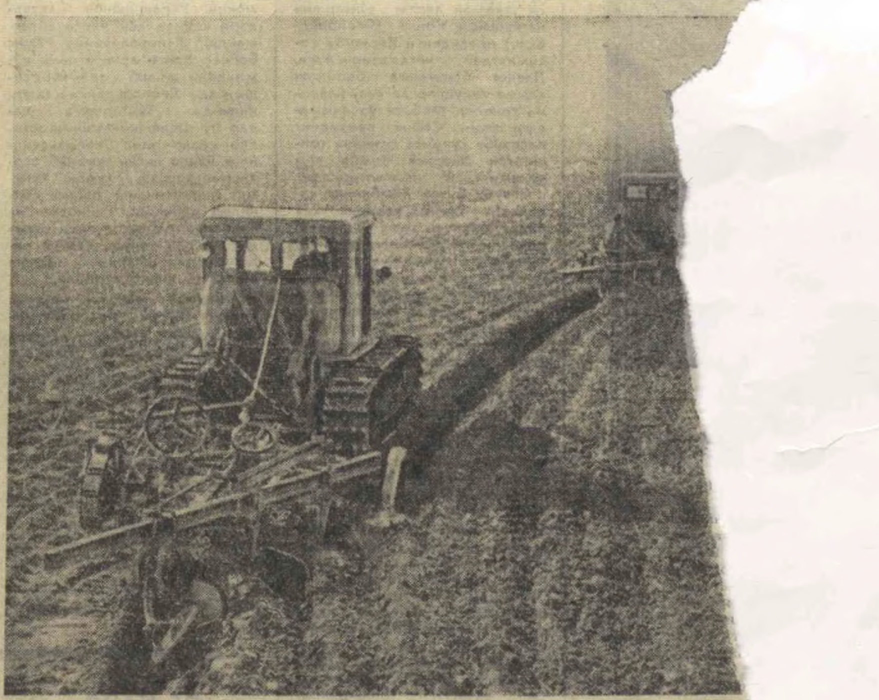

Тошкент области. Оққўрғон районидаги «Москва» колхозида кузги шудгорлаш тез сур[illegible]фат билан давом этаётир. Суратда: ер ҳайдаш пайти.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ [illegible]

СПОРТЧИЛАР «ПАХТА БАЙРАМ[illegible]

Ўзбек элатида тўй. «Оқ олтин» тўйи. Боғларда, концерт залларида хушовоз хонандалар қаҳрамон, аҳдига вафодор пахтакорлари, уларнинг фидокорона меҳнатини улуғлаб, қўшиқлар куйлайди. Уста ошпазлар ширин-ширин таомлар пишириб беради, аскиячилар давра ясаб ҳаммани кулдиради, карнай садолари, сурнай наволари дилларга завқ бағишлайди. Ҳа, тўй қилсак, ўйнаб кулсак ярашади. Планни ҳам, мажбуриятни ҳам ўриниатиб қўйдик.

— «Пахта байрами» кунлари спортчилар ҳам «оқ олтин» ижодкорлари тўйида бел боғлаб хизмат қилишмоқчи, — дейишди республика спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи советида бизга. Байрам кунлари қишлоқ ва районларда спортнинг рангба-ранг программалари асосида катта мусобақалар бўлади. Миллий спорт турлари кураш, улоқ бўйича кучлилар даврага тушади. Сурхондарё, Андижон, Фарғона, Қорақалпоғистон Автоном республикасида, Бухорода футбол бўйича ўртоқлик учрашувлари, фарғонача ва бухороча усулда курашлар, пойгалар бўлади.

Шанба куни Тошкентдаги улкан «Пахтакор» стадионида «Пахтакор» мастерлар командаси билан «Политотдел» ва республикамиз спорт шарафини мамлакат биринчилиги учун «Б» классида ҳимоя қилаётган командалардан ташкил топган Ўзбекистон терма командаси ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлади.

Самарқандлик пах[illegible]рами ҳам жуда қиз[illegible]ли ўтади. «Спартак[illegible] Москванинг «Спарта[illegible]мандаси шу куни [illegible] клубдошлари билан [illegible]рашувини ўтказади[illegible]

Шанба ва якш[illegible] публикамизнинг [illegible]ласть ва шаҳарла[illegible]чилар, гимнастика[illegible]лар, боксчиларнин[illegible] оммавий чиқишла[illegible] тикачилар енгил [illegible]ларига чиқадилар. [illegible] айтганда спортчил[illegible]рами» кунларида [illegible]ни намойиш этиб[illegible] жозибали ўтишига [illegible] ниятидалар.

ШУ ЙИЛ ёз даврида Тошкент театр-рассомлик институтининг студентлари Таллин шаҳрида практикада бўлдилар. Таллиннинг ўзига хос архитектураси чет эл туристларининг ҳам, мамлакатимиз бурчакларидан келган меҳмонларнинг ҳам диққатини ўзига тортиши билан характерлидир. Таллин айниқса рассомларнинг диққат эътиборида туради.

Рассом В. Бўстонов ҳам ана шу шаҳарда бўлганида Таллиннинг кўпгина жойларини қоғозга туширди. Биринчи суратда сиз Домск мачитини кўриб турибсиз. Иккинчи суратдаги минорани «Толстая Маргарита» деб аташади. Учинчи сурат эски шаҳарда қоғозга туширилган.

БИРИНЧИ ЎЗБЕК ЙИЛНОМАСИ

Тошкентдаги Алишер Навоий номли кутубхона архивидан бундан бир аср олдин нашр этилган ўзбекча йилнома топилди!

Йилноманинг яратилиш тарихи қизиқ: унинг биринчи нашри 1871 йилда босилиб чиққан. Туркистон вилоятининг генерал губернатори фон Кауфманнинг махсус қарорига биноан Тошкентдаги Туркистон округининг штабига қарашли босмахонада ана шу йилнома 500 нусхада арабча ҳарф билан босилган. Бу йилнома ҳақида ўша вақтда чиқадиган «Туркистон ведомости»нинг 11-сонида бундай дейилган: «Ўзбекча йилнома маҳаллий халқнинг она тилида чиққан биринчи китоб нашри эди. Шунинг учун ҳам 500 нусхада чиққан йилнома икки кунга қолмай, зудлик билан кенг китобхонлар орасига тарқалиб, ана шу китобхонларнинг бир қисмигина йилномани ўқишга муяссар бўлди».

Йилнома ўзбек ва қирғиз тилларини муфассал биладиган Шоҳмардон Иброҳимов томонидан нашрга тайёрланган.

Ўзбекча йилномага бўлган эҳтиёж ва талаб эътиборга олиниб, 1872 йилда у иккинчи марта 500 нусхада бостирилган ва унга «Сартлар тилидаги йилнома» деб ном берилган.

Р. АКРОМОВ.

ЗАМОН ВА ХАЛҚ ОЛДИДАГИ МАСЪУЛИЯТ

СССР КИНЕМАТОГРАФЧИЛАРИ СЪЕЗДИДА

СССР кинематографчилари биринчи таъсис съездида 25 ноябрда мунозаралар давом этди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги сингари тарихий воқеалар арафасида совет экрани мастерлари олдида турган биринчи галдаги вазифалар бу мунозарада катта ўрин олди. Делегатларнинг нутқлари: замон катта идеялар билан, партиявий эҳтирос билан, новаторлик руҳи билан суғорилган асарлар яратишни талаб қилади, деган ягона фикрни ифодаламоқда.

Сўзга чиққанлар айни вақтда заиф фильмлар пайдо бўлаётганлигининг сабабларини ҳам таҳлил қилиб бермоқдалар. Актёрлар фильмнинг ҳамавторига — экранда образни яратиб берувчи авторга етарли эътибор берилмаётганлиги энг муҳим сабаблардан бири эканлигини айтмоқдалар. Актёрлар билан ишлашда кўп жиҳатдан зарарли бўлган ва студияларда томир ёйган практика тўғрисида Б. Андреев гапириб ўтди. С. Столяров эса режиссёрлар билан актёрларнинг сон жиҳатидан бир-бирига тўғри келмаётганлиги ҳақиқатан ғалати бир нарса бўлиб қолганлигини уқтириб ўтди: мамлакат киностудияларида ишлаб турган 878 режиссёрга атиги 475 киноактёр тўғри келмоқда! КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми, деди у, мутахассислардан билиб фойдаланишни бизга ўргатди. Аммо истеъмолчи — киностудияларнинг раҳбарлари — ёш актёрлардан унчалик манфаатдор бўлмаётганлигини фактлар кўрсатиб турибди.

Ленинградлик режиссёр Г. Козинцев совет киносининг гуманистик ва қаҳрамонлик традициялари аслида қандай белгилардан таркиб топганлиги ҳақида гапирди. Г. Козинцев мамлакатимиз кино санъатининг социал моҳиятини таърифлаб, бунга режиссёр М. Богиннинг «Икки киши» деган қисқа метражли фильмини мисол қилиб келтирди. Кар-соқов қизнинг тақдири тўғрисидаги бу кичкина фильм ҳаммани шунинг учун тўлқинлантирмоқдаки, фильм авторлари «энг кичкина, энг зиғирча нарса бўлган бир одамнинг ғоят улуғлигини» очиб беришга муваффақ бўлдилар. Бу энг кекса мастер шуни айтиб ўтдики, совет киносининг барча ёш ва кекса авлодларини бир-... ...маётган ... ... у ҳам бўлса одамга

Турли мамлакатларда

ПОКИСТОН ЭЛЧИХОНАСИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Покистон ташқи ишлар министри Зулфиқор Али Бхутто 25 ноябрда Москвада Совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказди. Министр Совет Иттифоқига қилган сафаримдан мамнун бўлдим, деди.

З. А. Бхутто журналистларнинг саволларига жавобан, Москвага қилган сафари вақтида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан ва СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан самарали суҳбатлар ўтказганлигини айтди.

Покистон ва Ҳиндистон раҳбарлари Тошкентда учрашадиларми, деган саволга Покистон министри бу учрашув шу йилнинг охирида ёки келгуси йилнинг бошида ўтказилиши мумкин, деб жавоб берди. Покистон, деди у, Покистон — Ҳиндистон муносабатлари масалаларини бетараф жойда муҳокама қилмоқ учун бундай конференцияда қатнашишга тайёр. (ТАСС).

ҲИНДИСТОН — ПОКИСТОН МУНОСАБАТЛАРИ

КАРАЧИ, 25 ноябрь. (ТАСС). Равалпиндида эълон қилинган расмий ахборотда бундай дейилади: Ражастоннинг чегара районларида ва Лоҳур секторида Покистон бўлимлари билан Ҳиндистон бўлимлари ўртасида бўлиб ўтган отишма вақтида 9 ҳинд солдати ўлдирилди. 21-22 ноябрда Жессор секторидаги (Шарқий Покистон) отишма давомида икки ҳинд солдати ўлдирилди.

22 ноябрда ҳинд қўшинлари Никиал секторида (Кашмир) жанг ҳаракатларини тўхтатиш линиясидан ошириб, аҳён-аҳёнда ўт очиб турдилар. Покистон қўшинлари жавоб ўти очдилар. Ҳинд қўшинлари 21 ноябрда Пунч секторида (Кашмир), 22 ноябрда эса Бедиан. Чавинда ва Шакаргарх секторларида ўт очиб турдилар.

ДЕҲЛИ, 25 ноябрь. (ТАСС). Покистон қўшинлари Филлора районида (Сиалкот сектори) ҳинд бўлинмаларига қарата ўт очганликлари кеча бу ерда расмий равишда хабар қилинди. Отишма вақтида Покистоннинг бир солдати ўлдирилган.

Покистон қўшинлари, дейилади сўнгра ахборотда, Кхем Каран, Дограй ва Фозилка районларида ўз позицияларини мустаҳкамламоқдалар.

Покистон самолётлари икки кун мобайнида Панжоб ва Ражастондаги ҳинд қўшинларининг позициялари устида разведка қилиб, учиб юрдилар, дейилади сўнгра ахборотда.

Покистон қўшинлари Мендхор районида (Кашмир) ҳиндларнинг позицияларини замбараклар ва миномётлардан ўққа тутганлар.

МУСТАМЛАКАЧИЛАР САРОСИМАДА

КОНАКРИ. (АПН мухбири). Бу ерда «Португалия» Гвинеяси ва Яшил Бурун мустақиллиги учун кураш Африка партияси (ПАИГК)нинг партия бош секретари Омилкар Кабрал имзолаган ахбороти эълон қилинди.

— Мустамлака урушнинг асосий раҳбарлари Лиссабонга чақирилганидан сўнг, — дейилади ПАИГК ҳужжатида, — ишончли манбалардан маълумотлар олинмоқдаки, бу маълумотлар жазо операцияси планлари барбод бўлганлиги муносабати билан Португалия ҳукумати аъзолари ўртасида саросима авж олаётганлигидан далолат беради.

Португалиянинг собиқ ички ишлар министри, илгари Анголадаги операцияларга раҳбарлик қилган генерал Арнальдо Шульцнинг чақириб олинганлиги, штаб бошлиғи полковник Карнейро ўрнига бошқа киши тайинланганлиги (ватанпарварлар қуролли кураш бошлагандан буён бу — штаб бошлиғининг бешинчи марта ўзгартирилишидир) мустамлакачиларнинг бу шармандали урушда ғолиб чиқиш ҳақидаги планлари барбод бўлганлигидан далолат беради.

Яқинда ватанпарварлар Кебошанкада душманга оғир талафот етказдилар ва уни чекинишга мажбур қилдилар. ПАИГК мунтазам армияси қисмларидан бири партизанлар кўмаги билан душманнинг мамлакат жанубидаги ҳарбий лагери Кабедуга ҳужум қилди. Казармаларнинг бир қисми вайрон қилинди, ўнлаб душман солдатлари сафдан чиқарилди. Ўша куни мамлакат шимолида Мансаба казармаси миномётдан ўққа тутилди. Салазар қўшинлари бу ерда кўплаб солдат ва техникасидан ажралди.

Габю районида ватанпарварлар Португалиянинг Синча Аханко ва Синча Кайера постларига ҳужум қилдилар, шу билан бир вақтда Канкелиф ва Бирюнтюма мустаҳкамланган постларига зарба бердилар. Бу постлар йўқ қилиб ташланди. 20 милтиқ ўлжа олинди. Фарим районида миномётчилар казармани ва Олосоатода аэродромни вайрон қилдилар.

— Биз олиб бораётган озодлик кураши, — дейилади ПАИГК ахборотида, — сўзсиз ғалаба билан тугайди, ватанимиз озод бўлади.

ИРҚЧИЛАРГА НЕФТЬ ЮБОРИЛМАЙДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Хавфсизлик Кенгашининг Жанубий Родезия ҳақидаги чиқарган резолюциясини бажариш юзасидан Эрон ҳукумати нефть компанияларига Жанубий Родезия режимига нефть сотишдан тийилиб туришни буюрди.

КОНГО (ЛЕОПОЛЬДВИЛЬ)ДА ДАВЛАТ ТЎНТАРИШИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 ноябрь. (ТАСС). Конго армиясининг қўмондони Мобуту бугун кечаси ўтказган давлат тўнтариши натижасида Конго (Леопольдвиль) президенти Касавубу ҳокимиятдан четлаштирилди. Давлат бошлиғига берилган ҳамма ҳуқуқлар ва вазифаларни генерал Мобуту ўз зиммасига олди. Собиқ президент Касавубу ҳукумат тузишни топширган Эварист Кимба ҳам ҳокимиятдан четлаштирилди. Касавубу билан Кимбанинг қаердалиги ҳақида ҳозирча ҳеч нарса маълум эмас. Тўнтариш раҳбари Мобуту полковник Л. Муламбага «мамлакатдаги барча энг асосий сиёсий гуруҳларнинг намояндалари»дан янги ҳукумат тузишни топширди. Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Леопольдвилдан хабар беришича, Леопольдвиль радиоси бугун эрталаб янги ҳукумат маъмурларининг ахборотини эшиттирган. Ахборотда, жумладан, бундай дейилади: 24 ноябрь куни кечқурун Конго армиясининг қўмондони генерал Мобуту армия раҳбарларини ўз ҳузурига чақирди. Кенгашда мамлакатдаги ҳарбий ва сиёсий вазият кўриб чиқилди. Армия раҳбарлари Конгодаги сиёсий вазият «мамлакат манфаатларига» жавоб бермайди, деган фикрга келдилар. Шу муносабат билан, армия қуйидаги чораларни кўришга қарор қилди: президент Касавубу вазифасидан олиб ташланади. Ўзига ҳукумат тузиш вазифаси топширилган Эварист Кимба бу вазифалардан озод қилинади. Генерал Мобуту давлат бошлиғи бажарадиган вазифаларни ўз зиммасига олади.

Мобуту бугун депутатлар палатаси ва парламент сенатининг раислари билан учрашмоқчи. Учрашишнинг мақсадлари ҳақида ҳеч нарса айтилмайди. Генерал-майор Луис Бобосо Конго армиясининг қўмондони қилиб тайинланганлиги ҳам Леопольдвилда эълон қилинди. Тўнтаришга қадар бу вазифани Мобуту эгаллаб келар эди. Леопольдвилнинг ўзида бугун эрталаб осойишталик ҳукм сурди. Ҳукумат биноларининг олдига соқчилар қўйилган. Радиостанция биносини парашютчилар отряди эгаллаб олган, ҳамма радиоэшиттиришларни армия контроль қилиб турибди.

Тўнтариш раҳбари генерал Мобуту бугун Леопольдвиль яқинидаги ҳарбий лагерда матбуот конференцияси ўтказиб, мамлакат президентини сайлаш мақсадида келгуси йил февраль ойига тайинланган сайловларни бекор қилиш учун ҳозир мамлакатда амалда бўлган конституцияни ўзгартиришни парламентдан «илтимос» қилмоқчи эканини айтди. Леопольдвилдан олинаётган хабарларга қараганда, Мобуту ўзини беш йилга мамлакатнинг президенти деб эълон қилган.

* * *

БРАЗЗАВИЛЬ, 25 ноябрь. (ТАСС). Леопольдвиль радиосининг хабар қилишича, Конго (Леопольдвиль)даги давлат тўнтаришининг раҳбари Жозеф

...А ДОИР

Бу хабарни ЮПИ
Сингапурдаги
...карта радиоси
...абарга асосланиб
Бинобарин, Индо-
...шқа районларида
...қтинча тақиқлаб
...са, Молукка орол-
...нгдек ғарбий Ява-
...иянинг фаолияти
...ишда тақиқлаб қў-

...тда, деб хабар бера-
...ентлигининг Жакар-
...бири, расмий теле-
...лиги бўлган Антара-
...азий аппаратида иш-
...имларнинг юз киши-
...ғи вақтинча ишдан
...илди ва 50 га яқин
... сентябрь ҳаракати»
...қадор деб гумон қи-
...моқда ушлаб тури-

...РАНЦИЯДА САЙЛОВ ...ДИ МИТИНГЛАРИ

..., 25 ноябрь. (ТАСС).
... шаҳри аҳолисидан
...ди митингга тўпланиб.
... бирлик...» деган сўз
...р неча минут мобай-
...ор-такрор хитоб қил-
... шу митингда мамла-
...ўл кучларининг пре-
...лавозимига кўрсат-
...ди Франсуа Митте-
...рди. Нотиқ ўзининг
...лди программасини
...тнашчиларига тушун-
...ди ва уларни қўйил-
ган мақсадларга етиш учун бирликни мустаҳкамлашга чақирди. Митингни очган Марсель мэри Гастон Деффер Миттеранни қўллаб-қувватлаганлигини ҳаммага маълум қилди.

Миттеранни қўллаб-қувватловчи яна бир митинг Шуазиле-Руада бўлиб ўтди. Бу митингда Франция Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Жорж Марше нутқ сўзлади.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ҳавонинг очиқ келиши ва исиши кутилади. Жануби-шарқ томондан секундига 3-7 метр тезлигида шамол эсади. Мирзачўл воҳасида эса шамол тезлиги секундига 20-25 метргача боради.

Самарқанд области ва Фарғона водийсида 13-18, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро, Тошкент ва Сирдарё областларида 15-20 даража, Қашқадарё, Сурхондарё областларида эса 17-22 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади, ҳарорат 17-19 даражагача боради.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО

27 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика (ўзб.), 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Байрам муборак, муҳтарам пахтакорлар!

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ленин байроғи», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — «Ўзбекистон пахтакорлари» кантатаси, 9.45 — «Меҳнат байрами» (тож.), 10.10 — Байрам концерти, 11.10 — Республикамиз машъаллари (ўзб.), 11.25 — Музикали танаффус, 12.15 — Спорт эшиттириши (рус.), 12.30 — Пахтакорларга музикали салом, 13.00 — Чорвадорлар учун (қоз.), 13.40 — Концерт, 14.00 — «Байрам муборак». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.), 16.15 — Ёшлар ва студентлар талабига мувофиқ концерт, 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — Шўх куйлар, 18.30 — Концерт, 19.20 — Дўстларимизнинг пахтакорларга табриклари, 20.00 — Пахтакорлар учун катта эстрада концерти, 21.20 — Донгдор пахтакорлар талабига мувофиқ концерт, 22.00 — Халқаро темада (ўзб.), 22.10 — Адабий-музикали эшиттириш, 22.50 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.10 — Кулги кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Мультфильм** (болалар учун).

17.25 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

Рус тилида: 17.40 — **Қўғирчоқлар кулади** (бадиий фильм), 19.10 — **Голубой огонёк**, 20.20 — **Мультфильм** (катталар учун).

20.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.45 — **Байрамингиз муборак, азиз пахтакорлар!** («Олтин водий» программасининг махсус эшиттириши).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе телестудияси **эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XI да **Травиата,** 28/XI да кундуз **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27, 28/XI да кечқурун **Ўғирланган умр,** 28/XI да кундуз **Насриддин саргузаштлари.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XI да янги спектакль **Қари қиз,** 28/XI да кундуз **Ўғил уйлантириш,** кечқурун **Қари қиз.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28/XI кундуз соат 12 да 4—6 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Совет композиторлари — болаларга»** деган темада **биринчи концерт-лекция.** Лектор — музикашунос **И. Акбаров.**

28/XI кундуз соат 3 да 7—11 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Ўзбекистон композиторларининг симфоник музикаси»** деган темада **биринчи концерт-лекция.** Лектор — музикашунос **И. Акбаров.** Абонементлардан ташқари билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 27, 28/XI да **Грузин цирки артистларининг хайрлашув гастроли.** 28/XI да 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да.

1965 йил 7 декабрь кундуз соат 3 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академияси президиумининг кичик конференц-зали).

Э. Юсупов — фалсафа фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги қарама-қаршилик ва уни Ўрта Осиё республикалари шароитида бартараф этишнинг тарихий тажрибаси» деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети, СССР Медицина фанлари академиясининг Ўзбекистон ўлка медицинаси институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ, Экономика, Шарқшунослик, Тил ва адабиёт, Тарих ва археология институтлари, Тошкент суд экспертизаси илмий текшириш институти, Тошкент область адвокатлар коллегияси коллективлари Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, университет юридик факультети совет жиноят ҳуқуқи кафедрасининг профессори, юридик фанлар доктори

Ҳадича Сулаймоновна **СУЛАЙМОНОВАНИНГ**

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
ИНДЕКС 64543.
№ 278. Р. 02461.